

Bemærkninger til lovforslaget

I. Almindelige bemærkninger

Det er i bistandslovens afsnit VIII om hjælpeforanstaltninger over for børn og unge uden forældrenes samtykke et bærende princip, at formålet med hjælpeforanstaltningerne, herunder også foranstaltninger af tvangsmæssig karakter, er at få barnet til at fungere i sit eget hjem. En anbringelse uden for hjemmet kan aldrig været et formål i sig selv, men alene et middel til at løse de problemer, som har stået i vejen for, at barnet kan fungere i sit hjem. Dette betyder, at barnet og familien, også efter at anbringelsen uden for hjemmet har fundet sted, må følges og hjælpes med henblik på at skabe grundlag for barnets tilbagevenden til hjemmet. Det sociale udvalgs behandling af sagen skal således betragtes som en proces bestående af en række tilbud til familien, hvori anbringelsen uden for hjemmet indgår som et enkelt led.

Det har som følge heraf været en klar forudsætning, at der ikke skulle ske en opsplnitning af denne proces, således at beslutninger om anbringelse uden for hjemmet af børn og unge skulle udskilles til behandling ved særlige myndigheder, f. eks. domstolene, idet det sociale udvalgs samlede indsats over for den enkelte familie derved ville blive brudt.

Det har derfor også ligget til grund ved udarbejdelsen af dette lovforslag, at disse sager fortsat i deres helhed skal behandles af de sociale udvalg med særlig ankeadgang til den sociale ankestyrelse og landsretten.

Regeringen har imidlertid fundet det ønskeligt med henblik på at styrke barnets og forældrenes retssikkerhed at foretage en stramning af de formelle og processuelle regler, der danner ramme om de sociale udvalgs behandling af disse sager.

Eftersom formålet med bestemmelserne om hjælpeforanstaltninger uden samtykke i første række er at beskytte børn og unge mod overgreb, er der derimod ikke fundet anledning til at stille forslag om ændring af reglerne om, på hvilket *reelt grundlag* en anbringelse uden for hjemmet kan finde sted. Det afgørende kriterium vil fortsat være 59 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

re, om der foreligger en velfærdstruende situation for barnet eller den unge.

Da der imidlertid er tale om alvorlige indgreb, dels i forældrenes udøvelse af forældremyndigheden, dels i barnets eller den unges personlige forhold, er det fundet rimeligt, at der sikres forældrene juridisk bistand, således at der ved behandlingen af sager, hvor anbringelse uden for hjemmet kan blive aktuel, gives forældrene tilbud om at få stillet en advokat til rådighed.

Som yderligere retssikkerhedsgaranti foreslås en væsentlig forkortelse af fristen for de foreløbige afgørelses forelæggelse for det sociale udvalg, samt at udvalget i *alle tilfælde*, hvor der træffes afgørelser efter dette afsnit, skal suppleres med en dommer og en pædagogisk-psykologisk konsulent.

For at begrænse det sociale udvalgs kompetence til at gribe ind i tvister mellem forældre om forældremyndigheden i tilfælde, hvor barnet befinder sig hos en af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, foreslås en indsnævring af udvalgets adgang til at nægte hjemgivelse af barnet i denne situation.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte forslag, hvor der også er gjort rede for de forventede økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Efter § 65 kan et barn, der har været i privat familiepleje i over 2 år, kun flyttes efter forudgående tilladelse fra det sociale udvalg. Når en sådan tilladelse skal gives, skal det sociale udvalg tiltrædes af en dommer og af en pædagogisk-psykologisk konsulent, der skal bibringe udvalget fornøden juridisk og pædagogisk indsigt. Er der imidlertid tale om at træffe beslutning om at opretholde et allerede nedlagt forbud mod flytning efter denne bestemmelse, skal dommeren og konsulenten efter de gældende regler alene tiltræde udvalget efter *begæring*, og for forbud mod flytning fra